

COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေသည့် အခြေအနေများတွင် မူးယစ်ဆေးစွဲပြဿနာများခံစားရနေသူများအား ပြုစုကုသခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ

နိုင်ငံများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာလုံခြုံမှုအတွက် အထောက်အကူပြုခြင်း

၂၀၁၉ ခုနှစ် ကိုရိုနာ ဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ (COVID-19) သည် လတ်တလော ပြင်းထန် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ရောဂါကို ဖြစ်စေသည့် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ဗိုင်း အမှတ် ၂ (SARS-CoV-2) ကြောင့် ဖြစ်ပွားသည့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤရောဂါတွင် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းတွင်း ရောဂါပိုးကူးစက်ဝင်ရောက်ခံရပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်ခံစားရသည့် ဝေဒနာများ အနေဖြင့် တုတ်ကွေးရောဂါနှင့် ဆင်တူသော ပြင်းထန်မှုမရှိသည့် ဝေဒနာများမှသည် ပြင်းထန်ဆိုးဝါးသည့်ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်ခံစားရသည်အထိ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ရောဂါကြောင့် ခံစားရသော ဝေဒနာများတွင်ဖျားခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်း တို့ပါဝင်ပါသည်။ ကြွက်သားများ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းနှင့် မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်းတို့လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

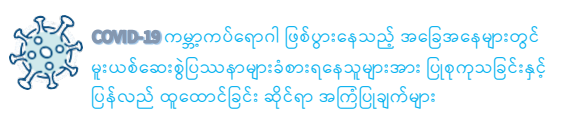
၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ (၁၁) ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က လတ်တလောဖြစ်ပွားနေသည့် COVID-19 ရောဂါ လူအများသို့ ပျံ့နှံ့ကူးစက်နေမှုကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ဖြစ်ပွားသည့် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအဖြစ် သတ်မှတ်ကြေငြာခဲ့ပါသည်။^၁ COVID-19 ရောဂါသည် အများအားဖြင့် ပြင်းထန်မှုမရှိဘဲ ကူးစက်ခံရသူ အများစုမှာ အလျင်အမြန် ပြန်လည် ကျန်းမာလာကြသော်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ဖိစီးမှုများနေသည့် ကိုယ်ခံအားစနစ် ရှိသူများနှင့် အခြားသောရောဂါအခံရှိသူများ စသည့် အချို့သော လူအုပ်စုများတွင် ရောဂါ အလွန်ပြင်းထန် နိုင်ပါသည်။

လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသည့် COVID-19 ရောဂါကဲ့သို့သော ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါများနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရေးပေါ် အခြေအနေများသည် အသက် ပေါင်း များစွာ ဆုံးရှုံးမှုကို ဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားရေး နှင့် အထွေထွေလုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်ရေး တို့ကိုလည်း ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။

မူးယစ်ဆေးစွဲပြဿနာများတွင် အများအားဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာ များ ဖြစ်သည့် HIV/AIDS၊ အသည်းရောင် ဘီ နှင့် စီ ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ အဆုတ်နှင့်နှလုံးရောဂါများ၊ လေဖြတ်ခြင်း၊ ကင်ဆာရောဂါများနှင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများ စသည်တို့ တွဲဖက်ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင်မူးယစ်ဆေးစွဲ ပြဿနာရှိသူများ၊ အထူးသဖြင့် မူးယစ်ဆေး ထိုးသွင်းသုံးစွဲသူများတွင် ကိုယ်ခံအားစနစ် အားနည်းယိုယွင်း နေလေ့ရှိပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးစွဲခြင်းတို့ကြောင့် အမဲစက်ထင်ခံရခြင်း နှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းတို့ကလည်းအခြေခံအရင်းအမြစ်များ ဖြစ်သည့် အိမ်ရာ၊နေရာထိုင်ခင်း၊ အလုပ်အကိုင်၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် လူမှုရေးရာ အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီ ရယူနိုင်မှုကို အကန့်အသတ် ဖြစ်စေပါသည်။ ဤအချက်များကြောင့် မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲသူများ နှင့် မူးယစ် ဆေးစွဲဝေဒနာ ခံစားနေရသူ များသည် မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်နိုင်ရန် ပိုမိုခက်ခဲပြီး COVID-19 ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် အန္တရာယ်လည်း ပိုမိုမြင့်မား ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများနှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲပြဿနာ ရှိသူများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုစောင့်ရှောက်ရေး ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လုံလောက်စွာ လက်လှမ်းမီ ရယူနိုင်မှုကို မပြတ်တောက်စေရေးနှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲပြဿနာများအား ကုသမှုပေးခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ စံညွှန်းများ International Standards on Treatment of Drug Use Disorders (UNODC/ WHO, 2020) တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကုသမှုကွင်းဆက်မပြတ်စေရေး အကြံပြုချက်များကို အကြပ်အတည်းကာလအတွင်း ရနိုင်သမျှ အကောင်းဆုံး အနေအထားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ လွယ်လင့်တကူ လက်လှမ်းမီရယူနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ စိတ်လူမှုဆိုင်ရာ ကုသမှုနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ(ဆေးဝါးများဖြင့်)ကုသမှု စသည်တို့ကို အခင်းအကျင်း အမျိုးမျိုးတွင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

^၁ <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19-11-march-2020>

ဤအချက်မှာ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ် တွင် ပြည့်မီရမည့် ရည်မှန်းချက်အများအနက် မည်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ ချန်လှပ်ထားခြင်းမရှိဘဲ လူတိုင်းအတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရရှိစေရေး ဖြည့်စီးပေးရမည့် ရည်မှန်းချက်နှင့်လည်း ကိုက်ညီမှုရှိပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂ ကမ္ဘာ့မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာ ဆိုင်ရာ အထူးအစည်းအဝေးမှ ချမှတ်လိုက်သည့် မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာများအား အရေးယူ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းအကြံပြုချက် များအရ လူပုဂ္ဂိုလ် များ၊ မိသားစုများ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အားနည်းသော အဖွဲ့ဝင်များ၊

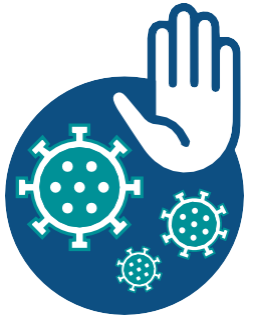
လူအုပ်စုများနှင့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း တစ်ရပ်လုံး၏ ကျန်းမာရေးနှင့် သာယာဝပြောရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန် လိုအပ်ချက် ကိုလည်း ထင်ဟပ်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေအခင်းအကျင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲကုသရေး၊ စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ပြန်လည် ထူထောင် ရေးစနစ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသည် မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲသူများ၊ နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲဝေဒနာ ခံစားနေရသူများ အတွက် ကုသစောင့်ရှောက်မှုများ ပြတ်တောက်မှုမရှိ ရယူနိုင်စေရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားနိုင်ရန် အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ဝန်ဆောင်မှုများအား ဆက်လက်ရရှိနေစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

အကြပ်အတည်းကာလများမှာပင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပြတ်တောက်မှုမရှိဘဲ ဆက်လက် ရရှိနေစေရန် စဉ်းစားဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများ အပြတ်အတောက်မရှိ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မည့် အစီအမံများ ရေးဆွဲခြင်း၊ ကူးစက်ပျံ့နှံ့တတ်သည့် အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းရောဂါများဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက် ခြင်းနှင့် COVID-19 လူနာများအတွက် အထူးလမ်းညွှန်ချက်များလည်း အသင့်ရှိနေရန် ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။

ဝန်ဆောင်မှုနေရာဌာနများရှိဝန်ထမ်းများနှင့်လူနာများ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဝန်ဆောင်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အစီအစဉ်များကို ဖွဲ့စည်းပြင်ဆင်ရာတွင် လူတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအကြား နီးကပ်စွာ ထိတွေ့မှု မရှိစေရန်နှင့် လူအများ စုဝေးခြင်း မဖြစ်ပေါ်စေရန်/ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း၊ ပြင်ပလူနာဌာနတွင် လူနာများ စောင့်ဆိုင်းရာ နေရာများနှင့် တန်းစီရာ နေရာများအား ပြန်လည်အစီအစဉ်ချခြင်း၊ အတွင်း လူနာနှင့် စခန်းသွင်း ဂေဟာနေကုသမှု အစီအစဉ်များတွင် ကုသမှုခံယူလျက်ရှိသူများ အတွက် ကုသမှုကို မပြတ်တောက်စေရေး ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အချိန်မှာပင် ကုသမှု ခံယူနေသူများအကြား ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ပျံ့နှံ့ကူးစက်မှုကို လျှော့ချနိုင်မည့် နည်းလမ်း များနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကွင်းဆင်း လုပ်သားများ အပါအဝင် ဝန်ထမ်းများအား COVID-19 ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ပေးထားခြင်း။

လူအများအား မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်နိုင်ရန် အသုံးဝင်မည့် သတင်း အချက်အလက်များနှင့် နည်းလမ်းများ ပေးခြင်း

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ထားသော လမ်းညွှန်များနှင့်အညီ မိမိကိုယ်မိမိ COVID-19 ရောဂါ ကူးစက်ခံရခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လုပ်ငန်း/ ဌာနသို့ လာရောက်သူများအတွက် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ကူးစက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်မည့် အခြေခံ သန့်ရှင်းရေးအသုံးအဆောင်များဖြစ်သည့် ဆပ်ပြာ ကဲ့သို့သော အရာများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ လူအများအား ဖြစ်နိုင်သမျှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးနီကပ်ကပ် စုစည်းခြင်း မပြုအောင် တိုက်တွန်းပြောကြားခြင်း၊ စုစည်း ပါက ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်နှင့် သူတစ်ပါးအတွက် အန္တရာယ်ရှိကြောင်းကို နားလည်အောင် ရှင်းပြခြင်း။ ဒေသတွင်း COVID-19 ရောဂါ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု စတင်ဖြစ်ပွားပါက ဝန်ထမ်းများ နှင့် လုပ်ငန်း/ဌာနသို့ လာရောက်သူများအား မည်သူမဆို ချောင်းအနည်ငယ်ဆိုးခြင်း သို့မဟုတ် အဖျားအနည်းငယ်တက်ခြင်း (၃၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်) တို့ရှိပါက မိမိ အိမ်တွင်သာ နေထိုင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းပြထားခြင်း။

ကန့်သတ်ချက်နည်းနည်းဖြင့် လွယ်လင့်တကူ ရယူနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှု များအား ဆက်လက်ရယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ပေးခြင်း

ဘိန်းအမျိုးအစား ဆေးဝါးများသုံးစွဲသူများ၊ ကွင်းဆင်းလုပ်သားများ၊ ဘိန်းအမျိုးအစား ဆေးဝါးများ သုံးစွဲမှုကြောင့် ဆေးလွန်ခြင်း ဖြစ်ပွားမှုအတွက် ကနဦး တုန့်ပြန်မှုဆောင်ရွက်ရသူများ (ရှေးဦး သူနာပြုစုရသူများ) အပါအဝင် နှင့် ဆေးလွန်ခြင်းဖြစ်ပွားမှုကို မျက်မြင်ကြုံတွေ့နိုင်သူများအား နာလိုဆုန်းဆေး (Naloxone) ကို ဖြန့်ဝေပေးထားခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးထိုးသွင်းသုံးစွဲသူများအကြား ဆေးထိုးအပ်များအတူတကွ သုံးစွဲခြင်း မဖြစ်ရ လေအောင်သန့်ရှင်းသော ဆေးထိုးအပ်များ ဖြန့်ဝေသည့် လုပ်ငန်းများကို အားထုတ် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ အဝေးမှ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများ အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်စေကာမူ ဘဝတူချင်း အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် စဉ်းစားသုံးသပ်ပေးခြင်း။

၂ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

Typesetting and artwork: Ms. Esra Köymen Irmak; ©UNODC, 2020.

ဆေးဝါးများဖြင့် ကုသသည့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာကုသမှုများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

ဆေးဝါးများအားလုံးကို ဆက်လက်ရရှိနေစေမည့် နည်းလမ်းများ စဉ်းစား လုပ်ဆောင် ပေးခြင်း၊ ဆေးပြန်ဖြည့်တင်းပေးခြင်း၊ ဆေးများကို အိမ်တိုင်ယာရောက် ထုတ်ပေးခြင်း၊ ဆေးများကို အိမ်သို့ ယူဆောင် သောက်သုံးခွင့်ပေးခြင်း၊ ဆေးညွှန်းများကို ရက်ပိုကြာကြာ ညွှန်ကြားပေးခြင်း၊ အာနိသင်ပိုကြာကြာ သက်ရောက်သော ဆေးဝါးပုံစံများကို အသုံးပြုခြင်း။

- နာလိုဆုန်းဆေးကို ဆေးခန်း/ဌာနတွင်ရရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရန် လိုအပ်သလို ဘိန်းအမျိုးအစားအုပ်စုဝင်ဆေးဝါးများ သုံးစွဲသူများ နှင့်/ သို့မဟုတ် ဘိန်းအမျိုးအစား ဆေးဝါးများ ဆေးလွန်ခြင်းကို မျက်မြင်ကြုံတွေ့နိုင်သူများထံလည်း ပေးထားရန် လိုအပ်သည်။
- ဘိန်းနှင့်အာနိသင်တူဆေးဝါးများဖြစ်သည့် မက်သာဒုံးနှင့် ဗျူပရီနော်ဖင်း (အာနိသင် ပိုကြာသော ဗျူပရီနော်ဖင်းဆေးဝါး အပါအဝင်) ဆေးဝါးများဖြင့် အစားထိုး ထိန်းသိမ်းကုသမှုပေးသည့် ကုထုံးများတွင် အိမ်သို့ ယူဆောင်သောက်သုံးရန် အကျိုးဝင်သည့် လူနာအရေအတွက်ကို ပို၍ များအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အိမ်သို့ ယူဆောင်သောက်သုံးနိုင်သည့် ကာလကို ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်အထိ ခွင့်ပြုပေးခြင်း၊ လူနာ တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ဆေးများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြင့် ဆေးခန်းတွင် လူနာများ စောင့်ဆိုင်းရမည့် အချိန်ကို လျော့ချခြင်း၊ ဆေးဝါးများ လာရောက်ထုတ်ယူ ရမည့် အချိန်ကို အစီအစဉ်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဆေးခန်းသို့ နေ့စဉ်လာရောက်သည့် လူနာဦးရေကို လျော့ချခြင်း။
- ဆေးပြတ်သည့် လက္ခဏာများ ခံစားရနိုင်မည်ဟု စိုးရိမ်မှုများ ရှိပါက အထောက်အကူ ဆေးဝါးများ ရရှိ နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးထားခြင်း။
- ဝေဒနာများအား သက်သာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ဆေးဝါးများနှင့် ယှဉ်တွဲ ဖြစ်ပေါ်သည့် ပြဿနာများအား ကုသသည့် ဆေးဝါးများ မပြတ်မလပ် ရရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးထားခြင်း။

စိတ်ထက်သန်မှုရှိသော ဘိန်းအုပ်စုဝင်ဆေးဝါးများ သုံးစွဲသည့်သူများနှင့် ဘိန်းအစားထိုးထိန်းသိမ်းကုသသည့် ကုထုံးများ မရရှိနိုင်သည့် နေရာများတွင် မူးယစ်ဆေး ပြန်လည်သုံးစွဲမှုမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်း တစ်ခုအဖြစ် naltrexone ဆေးဝါး ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

စိတ်လူမှုပိုင်းဆိုင်ရာကုထုံးများ ဆက်လက်ရရှိစေခြင်း

အကယ်၍ အုပ်စုလိုက်ဆောင်ရွက်ရသည့် ကုထုံးများအပါအဝင် ကုသမှုလုပ်ဆောင်ချက်များအား ရပ်ဆိုင်း ရပါက၊ ရပ်ဆိုင်းရတော့မည် ဆိုပါက အဝေးမှ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို^၃ စဉ်းစား ဖော်ဆောင်ခြင်း၊ (ဖုန်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အင်တာနက် အသုံးပြု၍ သော်လည်းကောင်း)^{၄-၅} ၊ သို့မဟုတ်ပါက လိုအပ်သော စောင့်ရှောက်မှုနှင့် အထောက်အကူများပြုလုပ်ခြင်းကို လူနာတစ်ဦးချင်းစီ အလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

^၃ https://www.unodc.org/documents/17-01904_Rural_treatment_ebook.pdf
^၄ <https://www.cms.gov/newsroom/fact-sheets/medicare-telemedicine-health-care-provider-fact-sheet>
^၅ https://www.unodc.org/documents/17-01904_Rural_treatment_ebook.pdf

မူးယစ်ဆေးစွဲသူများအပါအဝင် အိမ်ရာမဲ့များအား အထောက်အကူ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

လူတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအကြား ထားရှိရမည့် အကွာအဝေးကို ဖြစ်နိုင်သမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ နေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေးပစ္စည်းများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ အကြံပြုထားသည့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများကို လက်လှမ်းမီ ရယူနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

မည်ကဲ့သို့သော အခြေအနေတွင်မျှ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသည် ဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရယူပိုင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုသင့်ပါ

အသက်ရှူ အထောက်အကူပြုခြင်း၊ လိုအပ်သည့် အခါတွင် အထူးကြပ်မတ် ကုသခြင်း၊ စသည့် စောင့်ရှောက်မှုများကို မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများနှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲနေသူများသည်လည်း ခွဲခြားခံရခြင်း မရှိဘဲ ရယူစောင့်ရှောက် ခံနိုင်ခွင့် ရှိရပါမည်။ မူးယစ်ဆေးစွဲနေသူများ အနေဖြင့်လည်း ယခင်က ကုသမှု ခံယူဖူးခြင်း မရှိသေးစေကာမူ ယခုကဲ့သို့သော အကြပ်အတည်း ကြုံနေချိန်တွင် ကုသမှု ခံယူရန် စိတ်ဝင်စားလာနိုင်ပြီး ၎င်းတို့အား လိုအပ်သည့် အထောက်အကူများကို တတ်နိုင်သမျှစောစော ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူးယစ်ဆေးစွဲကုသရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် COVID-19 နှင့် ပတ်သက်သည့် စုံစမ်းမှုများနှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲကုသမှု လာရောက်တောင်းခံသူများအား ခွဲခြားပေးသည့် စနစ်များ ကျင့်သုံးကာ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှု မရှိစေဘဲ ကုသမှု ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားသင့်ပါသည်။

ယခုကြုံတွေ့နေရသည့် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကဲ့သို့သော ခက်ခဲသည့် အကြပ်အတည်း ကာလများသည် တစ်လောကလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လူသားတို့၏ တန်ဖိုးများကို ပြန်လည်စဉ်းစားသုံးသပ်ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများ၊ မူးယစ်ဆေး စွဲနေသူများနှင့် သူတို့၏ မိသားစုများအပါအဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချန်လှပ်မထားဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး၏ အင်အားများကို စုစည်းပြီး တူညီသော ရည်မှန်းချက်တစ်ခုတည်းသို့ ရောက်ရှိရန် ဦးတည် စုပေါင်းကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

Typesetting and artwork: Ms. Esra Köymen Irmak; ©UNODC, 2020.